

1. Obiekt

KOŚCIÓŁ PARAFIALNY p.w. ŚŚ. Apostołów
Piotra i Pawła

2. Czas powstania
XIII/XIV w.
przeb.pocz.XVII

3. Miejscowość
DĘBOWA ŁĄKA

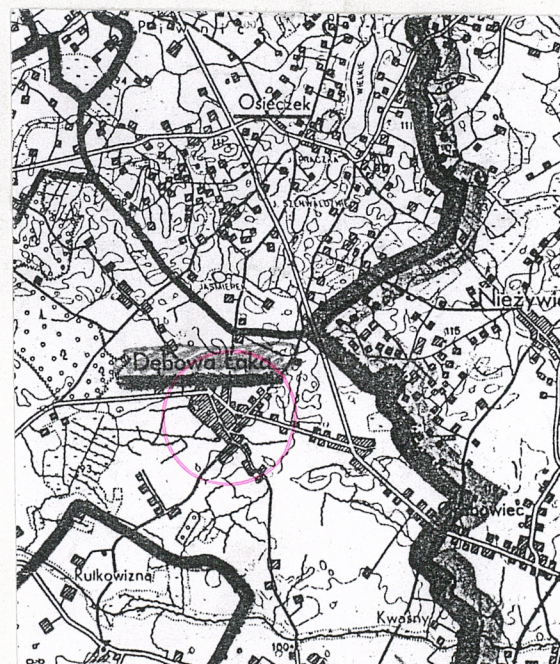
1. Elewacja południowa i wschodnia.

2. Wnętrze, prezbiterium, nawy boczne

4. Adres 87-207 Dębowa Łąka

ORIENTACJA

skala 1:100 000

5. Przynależność administracyjna

województwo kujawsko-pomorskie
powiat Wąbrzeźno
gmina Dębowa Łąka

6. Poprzednie nazwy miejscowości

Muchonwald, Mockenwald,
niem. Wittenburg

7. Przynależność administracyjna
przed 1 VI 1975 przed 1.01.1999 r.
województwo toruńskie

powiat

8. Właściciel i jego adres

Parafia Rzymsko-Katolicka
p.w.ŚŚ. Apostołów Piotra i Pawła
87-207 Dębowa Łąka

9. Użytkownik i jego adres

J.W.

10. Rejestr zabytków

Nr A/121/52 data 6.05.1930

0 1 2 3 4 km

12. Autorzy, historia obiektu, określenie stylu

Kościół gotycki, przekształcony w duchu renesansowym.

Wzniesiony na przełomie XIII/XIV w. W 1410 r. spalony.

Odbudowany w 1445 r.

Na początku XVII w. renesansowa przebudowa. Z tego okresu pochodzą zapewne: wzniesiona lub przebudowana wówczas kruchta od pd., przekształcona później w kaplicę; strop belkowy profilowany nad wnętrzem kościoła oraz nadbudowa najwyższej kondygnacji wieży zwieńczonej attyką.

W 1875 r. gruntowne odnowienie świątyni. Z tego czasu prawdopodobnie fryz ceglany wieńczący ściany boczne.

Parafia w Dębowej Łące utworzona zapewne ok. 1300 r.

Najstarsza wzmianka o wsi z 1319 r. W 1445 r. parafia w planie synodu laickiego biskupstwa chełmińskiego.

Wezwanie kościoła - ŚŚ. Piotra i Pawła potwierdzone w 1647 r. W tym czasie uposażenie kościoła wynosiło 4 łany.

W 1756 r. kościół przyłączony jako filialny do parafii w Niedźwiedziu przez biskupa Wojciecha Leskiego. Od 1930 r. ponownie parafialny.

Do 1992 r. w diecezji chełmińskiej, Obecnie diecezja toruńska, dekanat wąbrzeski.

Wystrój kościoła: późnorenesansowy ołtarz główny, ołtarz boczny Matki Boskiej z Dzieciątkiem, ambona i późnobarokowy ołtarz boczny Św. Rocha.

13. Opis (sytuacja, materiał i konstrukcja, rzut, bryła, elewacje, wnętrze, wyposażenie, instalacje)

SYTUACJA. Dębowa Łąka położona jest 8 km na wschód od Wąbrzeźna, przy drodze z Wąbrzeźna do Brodnicy. Kościół usytuowany jest na południe od tej drogi, na końcu wsi, w jej południowej części. Jest orientowany. Ustawiony na niewielkim wzniesieniu. Teren wokół kościoła zajmuje cmentarz i starodrzew (m.in. lipy, klony). Wokół kościoła biegnie betonowy chodnik stanowiący obejście. Po wschodniej stronie, za prezbiterium wznosi się postument z krzyżem. Ogrodzenie terenu stanowi mur ceglany kryty pulpitowo, z furtkami ujętymi w ceglane słupy.

PLEBANIA to dawny dom mieszkalny, położona jest po południowo-zachodniej stronie kościoła - ceglana, parterowa kryta dwuspadowo eternitem.

MATERIAŁ, KONSTRUKCJA, TECHNIKA.

- fundamenty kamienne,
- ściany wymurowane z kamienia polnego z wypełnieniem drobnymi kamykami i odłamkami cegły, oraz z cegły w narożach, szczytach i górnych kondygnacjach wieży, kaplica otynkowana; wewnątrz wieży na IV-ej kondygnacji biegnie przy ścianach drewniana konstrukcja słupowo-ryglowa,
- sklepienia, stropy: w korpusie strop belkowy drewniany; w zakrystii sklepienie kolebkowe z lunetami; w kaplicy sklepienie krzyżowe; w wieży stropy płaskie belkowe,
- więźba dachu drewniana, krokwiowo-jętkowa, ze środkową ścianą stolcową (słup i jętka co 2-gi wiązar), ściana stolcowa ze zwiatrowaniami tworzącymi krzyże Św. Andrzeja, (zachował się jeden po pożarze kościoła), jętki w dwóch poziomach, usztywnienie poprzeczne zastrzałami.
- dach kryty dachówką ceramiczną holenderką, wieża z murowaną ceglana iglicą,
- posadzki w korpusie i zakrystii cementowa (z zaznaczonym podziałem "płytkowym"), na chórze i górnych kondygnacjach wieży deski,

14. Kubatura	15. Powierzchnia użytkowa	16. Przeznaczenie pierwotne	17. Użytkowane obecnie
3 000 m ³	225 m ²	kościół parafialny	kościół parafialny
18. Prace budowlane i konserwatorskie, ich przebieg i dokumentacja		19. Stan zachowania (fundamenty, ściany zewnętrzne, ściany wewnętrzne, sklepienia, stropy, konstrukcje dachowe, pokrycia dachu, wyposażenie i instalacje)	
<p>lata 1989-90 - remont kościoła po pożarze, (remont stropu wnętrza korpusu, remont więźby dachu i pokrycia,</p> <p>- zamurowanie przejścia z nawy do kaplicy południowej, urządzenie tam kostnicy - otynkowanie tynkiem cementowym,</p> <p>1999 r. - wstawienie nowych drzwi głównych w przyziemiu wieży,</p>		<p>stan zachowania kościoła - średni zachowana bryła, kamiennie-ceglane elewacje, układ wnętrza i elementy wyposażenia,</p> <p>pokrycie dachu w złym stanie - wymaga przełożenia lub wymiany, w wieży widoczne są spękania ścian, brak jest części okien, szklenia i drewnianych żaluzji podłogi na wszystkich górnych poziomach wieży są w złym stanie - spróchniałe, niekompletne, drabiny na górne kondygnacje zniszczone, spękane, brak poprzeczek, więźba dachu niekompletna, brak elementów konstrukcji,</p> <p>Ściany korpusu niezwykle silnie porośnięte szarym porostem przypominającym natrysk cementowy (zarówno na kamiennym jak i na ceglanym licu) elewacje kaplicy otynkowane szarym cementem, tynki ościeży okien łuszczą się i odpadają,</p>	
		20. Najpilniejsze postulaty konserwatorskie	
		<p>remont pokrycia dachu, uzupełnienie brakujących elementów więźby, konserwacja kamiennie-ceglanego lica ścian, określenie przyczyn spękań wieży, zabezpieczenie wieży, remont podłóg i drabin w wieży, uzupełnienie brakujących okien, szklenia i żalu- zji,</p>	

21. Akta archiwalne (rodzaj akt, numer i miejsce przechowywania)

22. Bibliografia

Katalog Zabytków Sztuki w Polsce, T.XI woj.bydgoskie
z. 19 powiat wąbrzeski, Warszawa 1967, s.3-4

Diecezja toruńska. Historia i teraźniejszość,
T.18 Dekanat Wąbrzeski, Toruń 1994, s.23-26

Diecezja Chełmińska. Zarys historyczno-statystyczny,
Pelplin 1928, s.713-714

23. Źródła ikonograficzne i fotografie (rodzaj, miejsce przechowywania, sygnatury)

24. Uwagi różne

Karta finansowana
przez WKZ w Toruniu

25. Opracował

tekst mgr Ewa Jaszewska, sierpień 2000 r.
(imię, nazwisko, data, podpis)

plany, rysunki J.W.
(imię, nazwisko, data, podpis)

zdjęcia fotograf. J.W.
(imię, nazwisko, data, podpis)

miejsce przechowywania negatywów WO SOZ Toruń ul. Łazienna 8

Karta po wypełnieniu podlega ochronie na podstawie przepisów prawa autorskiego MG-ZW

26. Adnotacje o inspekcjach, informacje o zmianach (daty, imiona i nazwiska wypełniających)

27. Załączniki

wkładki sztuk - 8

1. Miejscowość. DEBOWA ŁĄKA	4. Obiekt (nazwa jak w karcie)	5. Zawartość wkładki (nazwa materiału uzupełniającego)
2. Gmina Debowa Łąka	KOŚCIÓŁ PARAFIALNY	opis cd.
3. Województwo kujawsko-pomorskie		

p.13 cd. MATERIAŁ, KONSTRUKCJA, TECHNIKA.

- otwory okienne i drzwiowe zamknięte ostrołukowo lub spłaszczonym łukiem,
- okna korpusu pojedyncze - 2-dzielne, 2-poziomowe, pola 6-kwaterowe, część górna zamknięta półkoliście o promienistych podziałach; w wieży okna drewniane, pojedyncze zamknięte półkoliście, 6-kwaterowe, w górnej partii otwory przesłonięte żaluzjami,
- drzwi drewniane: zewnętrzne główne płycinowe 2-skrzydłowe zamknięte ostrołukiem, przeszklone w górnych płycinach;
wewnętrzne drzwi z kruchty do nawy deskowe 1-skrzydłowe, z zawiasami pasowymi i kowalskim zamkiem; drzwi wewnętrzne z prezbiterium do zakrystii - deskowe 1-skrzydłowe, zamknięte półkoliście opierane od strony prezbiterium listwą zamkniętą trójkątnie,

RZUT. Korpus salowy, prostokątny, od północy niewielka prostokątna zakrystia a od południa kwadratowa kaplica (w miejscu dawnej kruchty).

Korpus poprzedzony od zachodu umieszczoną osiowo zbliżoną do kwadratu wieżą.

BRYŁA. Korpus kryty dachem siodłowym.

Zakrystia niska, kryta dachem pulpitowym w przedłużeniu połaci dachu korpusu.

Kaplica południowa niska, kryta dachem dwuspadowym szczytowo.

Wieża 4-kondygnacyjna, kryta czworoboczną iglicą.

ELEWACJE. Ściany korpusu z kamienia polnego ociosanego z wypełnieniem drobnymi kamykami i kawałkami cegieł. Partia cokołu wysunięta.

W szczytach i górnych kondygnacjach wieży - cegła.

Okna w rozglifionych otworach zamkniętych spłaszczonym łukiem, ujęte w opaski, ościeża i opaski tynkowane.

Ściany zwieńczone pasem arkadkowego fryzu i gzymsem na konsolkach.

mgr Ewa Jaszewska, sierpień 2000 r.

Wkładkę założył:
(imię, nazwisko, data)

Miejsce przechowywania negatywów:

ELEWACJE. Elewacja południowa poprzedzona w części środkowej kaplicą. Kaplica o elewacji tynkowanej o ramowych podziałach ścian. Od frontu wejście zamknięte spłaszczonym łukiem. Szczyt poszerzony nadwieszeniem po bokach, zamknięty spływami, zwieńczony falistym przyczółkiem. W szczycie eliptyczna pionowa wnęka. Boczne elewacje kaplicy - ślepe.

W korpusie nawy od zachodu: okno; od wschodu w części prezbiterium - dwa okna.

Elewacja północna korpusu - ślepa, poprzedzona w części wschodniej zakrystią. Zakrystia o ślepej ścianie, naroża zwieńczone sterczynowymi słupkami.

Elewacja wschodnia prezbiterium - 3-osiowa.

Pośrodku okno w rozglifionym otworze, flankowane dwiema płytszymi tynkowanymi blendami, okno i blendy zamknięte łukiem koszowym. Szczyt odcięty gzymsem uskokowym, ceglany, schodkowy, 5-dzielny, rozczłonkowany sześcioma przekątnie ustawionymi sterczynami zwieńczonymi trójkątnie, między nimi ostrołukowe blendy i trójkątne szczyki. W środkowej blendzie niewielkie okienko, w bocznych wnęki okienne - zamknięte odcinkowym łukiem. Środkowa blenda zamknięta łukiem spłaszczonym, nad nią zwieńczenie szczytu zamknięte faliście wygiętym gzymsem.

Elewacja wschodnia zakrystii, z oknem zamkniętym odcinkowym łukiem, w tynkowanej opasce w półszczycie otwór w kształcie krzyżyka, naroże wieńczy słupek sterczynowy.

Półszczyty zachodnie korpusu z blendami ostrołukowymi.

Wieża o elewacjach dzielonych na 3-kondygnacje - fryzem opaskowym. Elewacje nieznacznie zwężają się ku górze - uskokowo o pół cegły w kondygnacji.

Dolna kondygnacja kamienna z cegłą w narożnikach, górne ceglane z fragmentami kamiennymi.

W II kondygnacji trzy ostrołukowe tynkowane blendy.

W III kondygnacji trzy wysokie blendy zamknięte dwułuczami ze wspornikami, w blendach środkowych okienka parzyste w dwóch poziomach, w skrajnych pojedyncze ostrołukowe otwory w opasce uskokowej, przesłonięte żaluzjami.

W zwieńczeniu wieży attyka ceglana ze schodkowych szczyków załamanych w narożach.

1. Miejsce DEBOWA ŁĄKA	4. Obiekt (nazwa jak w karcie)	5. Zawartość wkładki (nazwa materiału uzupełniającego)
2. Gmina Debowa Łąka	KOŚCIÓŁ PARAFIALNY	opis cd.
3. Województwo kujawsko-pomorskie		

ELEWACJE. Elewacja frontowa wieży z ostrołukowym uskokowym portalem wejścia z formowanej cegły o bogato profilowanych ościeżach, z na przemian profilem wklęsłym i wałkiem.
W II kondygnacji w środkowej blendzie okienko zamknięte odcinkowym łukiem.

WNĘTRZE. Wnętrze tynkowane.
Korpus ze stropem belkowanym profilowanym.
Belka tęczowa prosta o fazowanej krawędzi, dekorowana rozetą .
Okna w otworach lekko rozglifionych do wnętrza, zamkniętych spłaszczonym łukiem .
W ścianie północnej wejście do zakrystii zamknięte łukowo, umieszczone w większej rozglifionej wnęce zamkniętej spłaszczonym ostrołukiem.

Chór muzyczny drewniany o konstrukcji belkowej, w środkowej części wysunięty do przodu, wsparty na 4 słupach ośmiobocznych ustawionych w dwóch rzędach, ścianka chóru deskowa z ozdobnie wyciętą deską fartuszka u dołu, zamknięta gzymsem i parapetem.

Pod chórem wejście na wieżę w grubości południowego muru wieży - schody ceglane sklepienie uskokowo.
Kaplica ze sklepieniem krzyżowym i portalem ostrołukowym profilowanym.
Zakrystia o sklepieniu kolebkowym z lunetami, okno w otworze silnie rozglifionym, zamkniętym odcinkowo. W ścianie zachodniej szafka.

Wieża o płaskim suficie z desek, w narożach widoczne są resztki sklepienia.

W narożniku podstawa z kropielnicą granitową.

Wejście do nawy zamknięte spłaszczonym łukiem, w większym otworze zamkniętym spłaszczonym ostrołukiem (z profilami w kształcie wałka stanowiącymi pozostałość po portalu)

INSTALACJE. Elektryczna.

mgr Ewa Jaszewska, sierpień 2000 r.

Wkładkę założył:
(imię, nazwisko, data)

Miejsce przechowywania negatywów: **WO. SOZ. TORUŃ**

3. Widok na kościół i jego otoczenie od północy.

4. Elewacja północna.

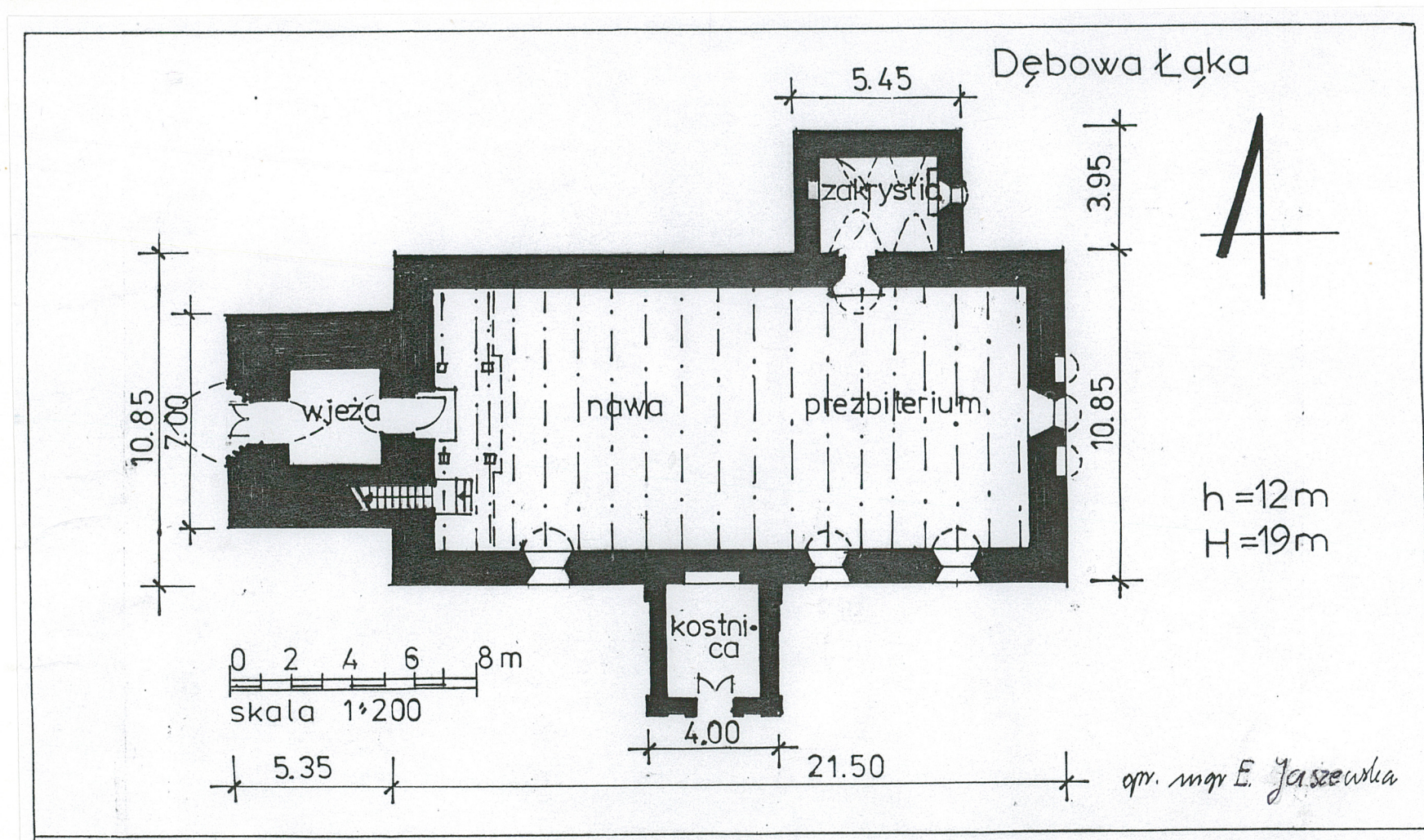
5. Ogrodzenie i bramka po południowej stronie kościoła. 6. Elewacja północna nawy.

1. Miejscowość DĘBOWA ŁĄKA
gmina Dębowa Łąka
woj. kujawsko-pomorskie

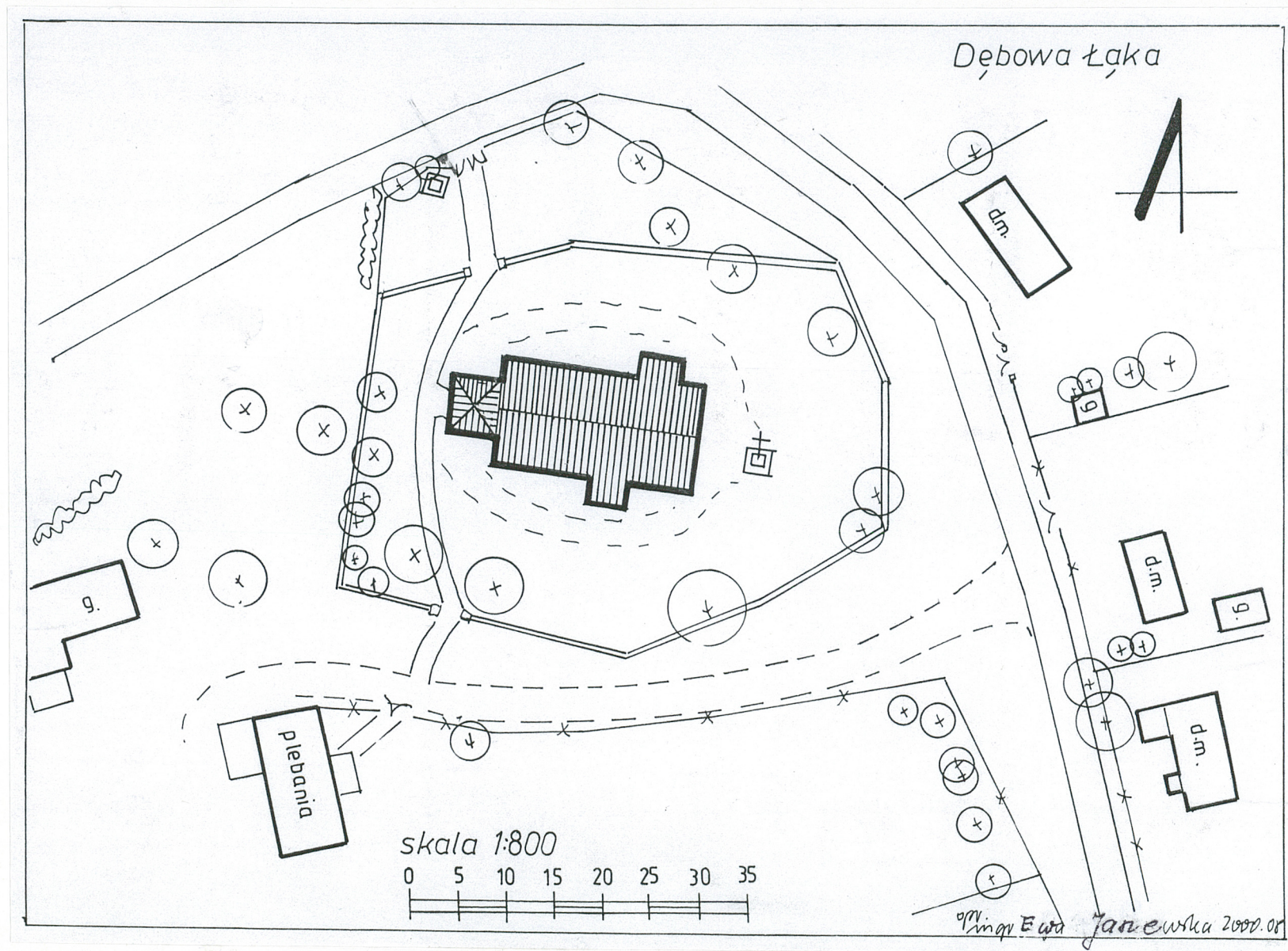
2. Obiekt (nazwa jak w karcie)
KOŚCIOŁ PARAFIALNY

3. Zawartość wkładki (nazwa obiektu lub materiału uzupełniającego)
rzut parteru, plan sytuacyjny

Wkładkę założył: mgr Ewa Jaszewska, sierpień 2000r.
(imię, nazwisko, data)

Miejsce przechowywania negatywów: WO Soz Toruń

1. Miejscowość DĘBOWA ŁĄKA
gmina Dębowa Łąka
woj. kujawsko-pomorskie

2. Obiekt (nazwa jak w karcie)
KOŚCIÓŁ PARAFIALNY

3. Zawartość wkładki (nazwa obiektu lub materiału uzupełniającego)
zdjęcia

7. Elewacja wschodnia.

8. Elewacja zachodnia.

9. Kruchta przy ścianie północnej

Wkładkę założył: mgr Ewa Jaszeńska, sierpień 2000r.
(imię, nazwisko, data)

Miejsce przechowywania negatywów: WO SOZ TORUŃ

10. Zwieńczenie wieży, elewacja zachodnia.
 11. Elewacja północna, nawa.
 12. Elewacja północna, nawa.

1. Miejscowość DĘBOWA ŁĄKA gmina Dębowa Łąka woj. kujawsko-pomorskie	2. Obiekt (nazwa jak w karcie) KOŚCIÓŁ PARAFIALNY	3. Zawartość wkładki (nazwa obiektu lub materiału uzupełniającego) zdjęcia
---	--	---

13. Wieża, elewacja północna.

14. Wieża, elewacja południowa.

15. Wieża, elewacja wschodnia.

Wkładkę założył: mgr Ewa Jaszcowska, sierpień 2000r.
(imię, nazwisko, data)

Wzór ODZ 1978 r.

Miejsce przechowywania negatywów: WO SOZ Toruń

16. Prezbiterium, drzwi do zakrystii. 17. 18. Elewacja zachodnia prezbiterium.

1. Miejscowość DĘBOWA ŁĄKA gmina Dębowa Łąka woj. kujawsko-pomorskie	2. Obiekt (nazwa jak w karcie) KOŚCIÓŁ PARAFIALNY	3. Zawartość wkładki (nazwa obiektu lub materiału uzupełniającego) zdjęcia
---	--	---

19. Portal zachodni.

20. Okno nawy, elewacja południowa.

21. Okno we wieży.

mgr Ewa Jaszevska, sierpień 2000r.

Wkładkę założył: _____
(imię, nazwisko, data)

Miejsce przechowywania negatywów: WO SOZ Toruń

22. Nawa, ściana północna.
24. Ściana południowa nawy.

23. Wnętrze zakrystii.
25. Ściana północna wieży, wewnątrz.

1. Miejscowość DĘBOWA ŁĄKA
gmina Dębowa Łąka
woj. kujawsko-pomorskie

2. Obiekt (nazwa jak w karcie)
KOŚCIÓŁ PARAFIALNY

3. Zawartość wkładki (nazwa obiektu lub materiału uzupełniającego)
zdjęcia

26. Lizeny na ścianie północnej prezbiterium.
27. Ściana północna nawy.
28. Ściana zachodnia nawy.

mgr Ewa Jaszewska, sierpień 2000r.

Wkładkę założył: _____
(imię, nazwisko, data)

Miejsce przechowywania negatywów: WO SOZ TORUŃ

ór ODZ 1978 r.

29. Drzwi w ścianie zachodniej wieży.

30. Wnętrze kaplicy.

31. Drzwi z zakrystii do prezbiterium.

1. Miejscowość **DĘBOWA ŁĄKA**
gmina Dębowa Łąka
woj. kujawsko-pomorskie

2. Obiekt (nazwa jak w karcie)
KOŚCIÓŁ PARAFIALNY

3. Zawartość wkładki (nazwa obiektu lub materiału uzupełniającego)
zdjęcia

32. Schody w ścianie zachodniej prowadzące na chór.
33. Poddasze nad nawą.
34. Przejsie z wieży na poddasze nad nawą.

Wkładkę założył: mgr Ewa Jaszewska, sierpień 2000r.
(imię, nazwisko, data)

Miejsce przechowywania negatywów: WO SOZ Toruń

Z 1978 r.